

Milletlik ortadan kaldırılıyor ve insan hakları yasa olarak yazılıyorsa bizzat bu durum, insan haklarının fiilen sistematik biçimde ihlal edileceğinin doğrudan göstergesidir.

Karl Marx daha çok gençken, Rheinische Zeitung'da, ormanlardan odun kesilmesiyle ilgili bir konuda yazılar yazdı. Sanırım Berthold Brecht de bu konudan oldukça etkilenmiş. Çok önceleri okuduydum; detaylarını hatırlayamayacağım. Aklımda kaldığına hikaye edeceğim.

Kışın, bir kentin kıyısında kurulduğu dağdaki ormandan millet odun kesiyormuş. Devleti denetimine almış burjuvalar, "Milletin ormanından bunlar nasıl odun keserler?" diye kanun çıkarmaya girişmişler. Bu kanuna göre ormandan odun kesen millet cezalandırılacaktı. Ortaya iki tane millet çıkıyor; biri orada yaşayan ve ormandan odun kesen insanlar olarak millet, diğeri ormanın egemeni olarak bu insanların cezalandırılmasına karar veren millet;

biri yaşayan insanlar, diğeri burjuvaların acenteliğini yaptığı sömürenler. Milli egemenlik buna göre bir yaşayan insanların ortak çıkarına öncelik verilmesine, bir de sömürenlerin çıkarlarına öncelik verilmesine karşılık gelebilir.

Sömürenlerin çıkarlarını milli çıkar olarak görüp sunan burjuvalar, birey ve birey haklarını öne çıkarırlar. İnsan, burjuva toplumunda hakkı yendiği zaman birey olarak sesini duyurup hakkını alabilir mi? Sermaye süreçlerinin işlemesine vesile olmuyorsa ya da göstermelik bir örnek olarak izin verilmemişse birey, hakkı yendiğinde öfkelenip küfretmekten ya da beddua etmekten başka hiçbir şey yapamaz. İnsanları millet olarak bütünleşmekten alı koyup bireyleştirme çabasının altında yatan niyet budur.

Milli çıkar insanların ortak çıkarıyla birlikte ortaya çıkar. Dağın kıyısındaki kent örneğinde ormandan odun edinmek herkesin çıkarıdır; bunu ortak çıkar haline getiren bir siyasa ile insanlar bu konu bakımından millet olur. Millet olduktan sonra insanlar, ormandan herkesin istismar etmeden gereksinimleri oranında odun kesmesine ya da devletin odun kesimini örgütleyip herkese odun sağlamasına imkan tanıyabilir.

Bireysel haklardan başka hak tanımayan burjuvalar, insanların bireyler olarak dört beş yılda bir odun kesimi bakımından sömürenlerin çıkarlarını savunacak partiler arasından bir seçim yapmasını yeterli görür; yüzü kızarmadan buna bir de demokrasi der. Bu koşullarda, insanlar sömürenlere özelleştirmelerle peşkeş çekilmiş ormanın ürünlerini satın almak için çalışıp para kazanmak, odun kesip hapse girmek ya da soğuktan donmak arasında tercih yapmak zorunda kalacaktır. Halbuki böyle ortak çıkarları olduğunda bunları milli çıkar haline getiren bir ortam varsa orada yaşayan kimse, yukarı tükürsen bıyık, aşağı tükürsen sakal durumuna düşüren böyle tercihler yapmak durumunda kalmaz.

Söz olarak içeriği bakımından kimsenin reddedemeyeceği insan hakları, fiiliyatta yalnızca birey olarak görülen insanı çaresizleştirir ve etkisizleştirir. Halbuki, yasal ve kurumsal olarak devlet örgütlenmesi demokratik olursa, insanların millet olmasına olanak verir. İnsanlar yalnızca birey olduğu zaman tek tek hepsinin çıkarı bir konuda aynı olsa bile bu çıkarın tam tersi milli çıkar olarak ortaya çıkarılabilir; halbuki insanların millet olarak bütünleşebildikleri demokratik siyasal koşullarda, herkesin çıkarı aynıysa bu milli çıkar olur. Öncelikle, bir ülkede yaşayan insanların millet olarak bütünleşmesini sağlayacak yasalar ve bunları uygulanmasını sağlayacak kurumlar oluşturulmalıdır; bunun doğru yapılması, insan haklarının yeterli ve yegane güvencesidir. Milletlik ortadan kaldırılıyor ve insan hakları yasa olarak yazılıyorsa bizzat bu durum, insan haklarının fiilen sistematik biçimde ihlal edileceğinin doğrudan göstergesidir.

25 Mart 2011, Türkali Mah. Beşiktaş